

Силабус курсу

АТЕСТАЦІЙНИЙ ЕКЗАМЕН

- *Ступінь вищої освіти – молодший бакалавр
- *Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
- *Спеціальність – 053 Психологія
- *Освітньо-професійна програма «Психологія»

- *Консультації: згідно графіку
- *Рік навчання: II, *Семестр: IV
- *Кількість кредитів: 3
- Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

Гарант програми к.психол.н, доц. Гірняк Андрій Несторович

Контактна інформація

a.hirniak@wunu.edu.ua , girand@ukr.net

+38 096 1063505

Опис освітнього компоненту

Атестація випускників здійснюється відповідно до Законів України «Про вищу освіту», «Про освіту», «Про організації роботодавців, їх об'єднання, права і гарантії їх діяльності», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Статуту ЗУНУ, Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу атестаційної комісії в ЗУНУ (протокол №2 від 30.09.2020 р.). Атестація випускників проводиться в Університеті за акредитованими спеціальностями та завершується видачею документів встановленого зразка про ступінь освіти та здобуту кваліфікацію. Положення про атестацію визначає порядок атестації здобувачів вищої освіти, формування та організації роботи атестаційної комісії у ЗУНУ.

Атестація осіб, які здобувають ступінь молодших бакалаврів - це встановлення фактичної відповідності рівня їх освітньо-професійної та практичної підготовки, набутих компетентностей вимогам ОП Психологія. Атестаційна комісія перевіряє науково-теоретичну та практичну підготовку студентів, приймає рішення щодо присудження випускникам відповідного ступеня вищої освіти, видачу державного документа про освіту (звичайного зразка чи з відзнакою). Контроль за формуванням та організацією роботи атестаційної комісії здійснює ректор, а форми та терміни проведення атестації здобувачів вищої освіти визначаються робочим навчальним планом і графіком навчального процесу.

Завданнями атестаційної комісії є: комплексна перевірка й оцінка науково-теоретичної та практичної фахової підготовки випускників з метою встановлення відповідності їх кваліфікаційного рівня до вимог освітньо-професійної програми і навчальних планів; прийняття рішення про присвоєння випускникам відповідної кваліфікації та видачу диплома; розробка пропозицій щодо подальшого поліпшення якості підготовки фахівців даної спеціальності (освітньої програми).

Оцінювання освітньо-професійної та практичної підготовки Здобувача ВО під час проведення атестації здійснюють **за 100-бальною шкалою, національною шкалою та шкалою ЄКТС.**

Атестаційна комісія створюється як єдина комісія для усіх форм навчання з кожної спеціальності та певних ступенів у складі: голова, його заступник, член і секретар комісії. За великої кількості випускників можливе створення декількох комісій для однієї спеціальності, а за малої - створення спільної атестаційної комісії для споріднених спеціальностей. Персональний склад членів атестаційної комісії затверджується наказом ректора Університету, як правило, не пізніше, як за місяць до початку роботи зазначеної комісії терміном на один календарний рік. Головою атестаційної комісії призначають висококваліфікованого фахівця виробництва або наукового чи науково-педагогічного працівника з галузі психології, який не є працівником університету. Одна і та ж сама особа може бути головою атестаційної комісії не більше трьох років підряд.

Секретар атестаційної комісії (АК) призначається наказом ректора з числа працівників випускової кафедри і не є членами АК. Секретар несе відповідальність за правильне і своєчасне оформлення протоколів засідання АК. Виправлення у документах АК не допускаються.

Засідання АК є відкритими і проводяться за обов'язкової присутності Голови АК та більш ніж половини її складу. Засідання АК оформляються протоколом. Для проведення усного атестаційного екзамену формується, як правило 20-22 особи на один день роботи АК (екзаменаційна група). Тривалість засідання не повинна перевищувати шести академічних годин на день. Тривалість усного атестаційного екзамену та захисту кваліфікаційної роботи одного студента, як правило, не повинна перевищувати 15 хвилин. При проведенні письмового екзамену за тестовим комплексним контрольним завданням на екзаменаційну групу виділяється не більше 2 години. Документом, що надає дозвіл на допуск студента до складання атестаційного екзамену є розпорядження декана факультету, яким затверджується склад екзаменаційних груп з числа студентів, що виконали всі вимоги навчального плану з відповідної спеціальності (освітньої програми) і допускаються до проходження атестації.

Рішення АК щодо результатів оцінювання якості підготовки фахівця, присудженого йому ступеня вищої освіти та присвоєної кваліфікації та видавання диплому (звичайного зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів голос голови АК є вирішальним.

Засідання АК оформляються протоколами за встановленою формою. В протоколах відображаються: запитання, поставлені студенту; оцінка, отримана студентом під час атестації; рішення комісії про присвоєння студенту кваліфікації за відповідною галуззю знань, спеціальністю, освітнім ступенем і освітньо-кваліфікаційним рівнем та про видачу йому диплома (загального зразка чи з відзнакою); рішення комісії про надання рекомендації щодо публікації та/або впровадження наукових досліджень; рішення комісії про надання випускнику за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста рекомендації до вступу на навчання за ОС бакалавр.

Позачергове засідання АК може бути скликане за наказом ректора в особливих випадках за наявності відповідних підстав. **Повторне складання (перескладання) атестаційного екзамену** з метою підвищення оцінки не дозволяється.

На атестаційний екзамен на початковому (короткий цикл) вищої освіти виносяться змістові модулі двох навчальних дисциплін: вікова та педагогічна психологія, психоконсультація та психокорекція.

Атестаційний екзамен проводиться за індивідуальними завданнями, як комплексна перевірка рівня знань та умінь Здобувача ВО, які він повинен продемонструвати для підтвердження відповідності набутих ним компетентностей до нормативних вимог. Програму атестаційного екзамену зі спеціальності розробляє випускова кафедра, розглядає Група забезпечення спеціальності (ГЗС) і затверджує перший проректор. Програму атестаційного екзамену секретар АК доводить до відома Здобувачів ВО не пізніше, ніж за два місяці до початку складання цього екзамену згідно з графіком освітнього процесу. Перелік дисциплін, що їх виносять на атестаційний екзамен для осіб, які проходять повторну атестацію, визначають відповідно до програми, яка діяла у рік закінчення студентом теоретичного навчання. Атестаційний екзамен, як правило, проводять в усній формі. Тривалість письмової компоненти екзамену (тести), як правило, не повинна перевищувати двох академічних годин. Екзаменаційні білети, критерії оцінювання відповідей на завдання, перелік наочного приладдя і матеріалів розробляють викладачі випускової кафедри та розглядають їх на засіданні не пізніше, як за місяць до початку роботи АК зі складання атестаційних екзаменів, подають на затвердження деканові Екзаменаційні білети та критерії оцінювання відповідей на завдання розробляють відповідно до методичних рекомендацій щодо формування тестових завдань і тестів. Вони повинні забезпечувати об'єктивне оцінювання знань Здобувачів ВО за 100-бальною шкалою. При складанні атестаційного екзамену (повністю або частково) у письмовій формі допускається об'єднання в один потік не більше двох екзаменаційних груп, а при складанні частини екзамену у тестовій формі - допускається об'єднання в один потік не більше чотирьох екзаменаційних груп. Структура кожного атестаційного екзамену, а також послідовність і терміни його проведення у разі поділу його на тестову та усну частини, порядок і форма перевірки знань студентів під час атестації, встановлюються випусковою кафедрою і за, поданням ГЗС, затверджуються вченою радою факультету. Оцінки атестаційного екзамену виставляє кожен член комісії. За результатами атестаційного екзамену оформляється протокол, який підписує голова та члени комісії.

Політика оцінювання

Атестаційна комісія під час закритого засідання консенсусно оцінює кожного студента. Оцінювання рівня якості підготовки здобувача та здобутої ним вищої освіти здійснюють члени екзаменаційної комісії на основі принципів об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності, диференційованого та компетентнісного підходу, за критеріями оцінювання набутих загальних і професійних компетентностей і шкалою оцінювання, застосовуючи форми і методи діагностики. Об'єктом оцінювання є сукупність знань, умінь і навичок, набутих компетентностей. У процесі визначення оцінки враховується ряд важливих показників: чіткість формулювань; структура і логіка вибудовування відповіді; оригінальність вирішення проблем, якість і глибина володіння теоретичним матеріалом; наявність критичного аналізу та здатність до наукової полеміки; рівень обґрунтованості вирішення психологічних проблем; змістовність повідомлення; правильність та чіткість відповідей на запитання членів ЕК. При виявленні спроби списування, студенту виставляється незадовільна оцінка.

Оцінювання

Якщо відповідь студента на екзамені не відповідає вимогам рівня атестації, АК ухвалює **рішення про те, що студент не атестований** і у протоколі засідання АК йому ставиться оцінка «незадовільно» (0-59 балів). Оцінювання Здобувача ВО відбувається за 100-бальною шкалою з табл. 2.

Таблиця 2

Шкала переведення оцінок атестації

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	70-74	задовільно
E	60-69	задовільно
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним захистом

Здобувача ВО, який за результатами атестації отримав незадовільну оцінку або не атестований з будь-яких причин, відраховують з Університету, як такого, що закінчив повний теоретичний і практичний курс навчання, але не пройшов атестації, з правом повторного проходження упродовж трьох років. Йому видають академічну довідку встановленого зразка.

Повторний захист та повторне складання атестаційних екзаменів дозволяється тільки під час наступного терміну роботи АК протягом трьох років після закінчення університету. Протоколи для осіб, які закінчили теоретичний курс навчання, оформлюються окремо від основного потоку. Повторну атестацію особи здійснюють з оплатою консультацій поза графіком освітнього процесу за винятком випадків неявки на атестацію або не представлення кваліфікаційної роботи на захист з поважних причин, підтверджених документально. Повторне проведення атестації Здобувачів ВО з метою підвищення оцінки не дозволяється. Якщо Здобувач ВО не з'явився на засідання АК для складання екзамену, то у протоколі комісії відзначають, що він не атестований у зв'язку з неявкою на засідання АК. У протоколі засідання АК фіксують оцінки, одержані Здобувачами ВО на екзамені або за результатами захисту кваліфікаційної роботи, виставлені в національній шкалі та шкалі ЄКТС; запитання, поставлені Здобувачеві ВО; особливі думки членів державної комісії; присвоєну кваліфікацію; рекомендації про подальші академічні права випусника.

Якщо студент не з'явився на засідання АК з поважної причини, що підтверджується відповідними документами, йому може бути встановлена інша дата складання екзамену (захисту кваліфікаційної роботи) під час роботи АК.

Літературні джерела

1. Бригадир М. Проблема визначення показників та критеріїв психічного здоров'я // Психічне здоров'я особистості у кризовому суспільстві: збірник матеріалів IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (18 жовтня 2019 року) / уклад. З. Р. Кісіль. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2019. С.44-47.
2. Булах І. С. Консультативна психологія: навч. посіб. / І. С. Булах, І. М. Бушай, В. У. Кузьменко, Е. О. Помиткін, Ю. А. Алексеева; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К., 2016. - 458 с.
3. Васьківська С.В. Основи психологічного консультування / С.В. Васьківська. – К.: Четверта хвиля, 2017 – 256 с.
4. Видра О. Г. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник для ВНЗ. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 111 с.
5. Гірняк А.Н. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Вікова та педагогічна психологія» для студентів спеціальностей 053 «Психологія» та 231 «Соціальна робота». Тернопіль: ВПЦ «Економічна думка», 2019. – 112 с.
6. Гірняк А. Н., Гірняк Г. С. Діалогічна взаємодія учасників освітнього процесу, як передумова та гарантія його ефективності. Guarantees and protection of fundamental human rights as the integral element of integration of Ukraine on the EU : monografia zbiorowa. Polska : Wydział Prawa i Administracji UWM w Olsztynie, 2019. P. 105–117.
7. Кутішенко В. Вікова та педагогічна психологія. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 128 с.
8. Лагутін В.А. Практична психологія: основи психологічного консультування / В.А. Лагутін, О.П. Ілларіонова. – Д.: ДУЕП ім.Альфреда Нобеля, 2018. – 160 с.
9. Лисянська Т.М. Педагогічна психологія.: навч. посіб. Київ : Каравела, 2016. 264 с.
10. Панок В. Г. Психологічне консультування: теорія та практика : навч.-метод. посіб. / В. Г. Панок, І. М. Зварич, Я. В. Чаплак, О. М. Чернописький; ред.: І. М. Зварич, В. Г. Панок, В. М. Радчук; Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. - Чернівці : Рута, 2017. - 272 с.
11. Скрипченко О. В. Вікова та педагогічна психологія: навч.посіб. Київ : Каравела, 2017. 400 с.
12. Титаренко Т. М. Кризове психологічне консультування / Т. М. Титаренко. - К. : ГЛАВНИК, 2016. - 96 с.
13. Токарева Н. М. Шамне А. В. Вікова та педагогічна психологія : навч. посіб. [для студентів вищих навчальних закладів]. Київ, 2017. 548 с.
14. Ушакова І.М. Вікова психологія: курс лекцій. Харків: НУЦЗУ, 2016. 123 с.
15. Цимбалюк І.М. Психологічне консультування та корекція. – Навч. Посібн. Модульно-рейтинговий курс. – 3-тє вид. – К.: Видавничий дім „Персонал”, 2019. – 544 с.
16. Шевченко Н. Ф. Індивідуальне психологічне консультування : навч. посіб. для студентів ВНЗ / Н. Ф. Шевченко; Запоріж. нац. ун-т. - Запоріжжя : ЗНУ, 2016. - 197 с.
17. Gelso, C.J., Williams, E.N. & Fretz, B. (2017). Counseling Psychology (3rd ed.). Washington, D.C.: American Psychological Association
18. Renninger KA, Hidi S. The power of interest for motivation and engagement. New York, NY: Routledge, 2016.
19. Steven S. Sexton Student teachers learning to think, know, feel and act like a teacher: the impact of a master of teaching and learning programme. Journal of International Scientific Publications: Educational Alternatives. 2015. Vol. 13. P. 72–85. URL: <https://www.scientific-publications.net/en/article/1000917/>
20. Moodley, Gielen, & Wu (2018). Handbook of Counseling and Psychotherapy in an International Context. New York: Routledge.
21. Spector J. M., Yuen A. H. Educational Technology Program and Project Evaluation. London : Routledge, 2016. 264 p.
22. Carey S., Zaitchik D., Bascandzhev I. Theories of development: in dialog with Jean Piaget. Dev. Rev. 2015. Vol. 38. P. 36–54. DOI: 10.1016/j.dr.2015.07.003.